

Diskriminering i Södermanland och Västmanland under 2021

ÅRSRAPPORT OM DISKRIMINERINGSBYRÅN HUMANITAS JURIDISKA ÄRENDEN

VAD ÄR DISKRIMINERING?

Ordet diskriminering betyder "behandla olika" eller "göra åtskillnad". Diskrimineringslagen reglerar när en åtskillnad och ojämlik behandling är olaglig. Enligt lagen är det diskriminering när en individ missgynnas eller kränks och att det har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna som återfinns i lagen, samt när det har skett inom ett visst samhällsområde.

De sju diskrimineringsgrunderna är kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

En individ kan bli diskriminerad på olika sätt – antingen genom direkt eller indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier eller genom instruktioner att diskriminera. Diskrimineringen kan ske på olika platser. Tanken med att reglera diskriminering på dessa platser är att individer ska skyddas i de situationer där de rent samhällsstrukturellt befinner sig i ett underläge utifrån obalans i maktpositionen. Dessa platser är bland annat inom arbetslivet, utbildning, varor och tjänster, bostäder, hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

KOSTNADSFRI JURIDISK RÅDGIVNING

Humanitas erbjuder kostnadsfri juridisk rådgivning till den som upplever sig ha blivit utsatt för diskriminering eller blivit orättvist behandlad. Stöd erbjuds i såväl kortare rådgivningsärenden som mer omfattande insatsärenden. Ett rådgivningsärende innebär kortare råd och stöd som varken kräver insatser eller uppföljning. Övriga ärenden som kräver mer arbetsinsatser, exempelvis genom att göra en utredning, medla mellan parter, vara part i förlikning eller ta ärende till domstol, klassificeras som insatsärenden.

Redogörelsen nedan är en sammanställning av de ärenden Humanitas fick in från Södermanland och Västmanland under 2021.

ÄRENDESTATISTIK

I TABELLERNANEDAN REDOVISAS ÄRENDESTATISTIKEN FÖR 2021.

TABELL 1: ANMÄLNINGAR PER DISKRIMINERINGSGRUND 2021

Diskrimineringsgrund	Anmälningar 2021*
Etnicitet	13
Funktionsnedsättning	17
Kön	1
Könsidentitet/könsuttryck	-
Religion eller annan trosuppfattning	2
Sexuell läggning	1
Ålder	-
Övrigt (omfattas ej av lagstiftning eller ärendet var oklart)	13
Totalt	47

*Totalt 45 ärenden med 2 anmälningar gällde mer än en diskrimineringsgrund, vilket gör att totalen ovan blir 47.

TABELL 2: ANMÄLNINGAR PER SAMHÄLLSOMRÅDE 2021

Samhällsområde	Anmälningar 2021
Arbetsliv	11
Utbildning	10
Arbetsmarknadspolitisk verksamhet och arbetsförmedling utan offentligt uppdrag	-
Varor, tjänster och bostäder	4
Hälso- och sjukvården samt socialtjänst	3
Socialförsäkring, arbetslöshetsförsäkring och studiestöd	3
Värnplikt och civilplikt	-
Offentlig anställning	-
Övrigt (omfattas ej av lagstiftning)	15
Totalt	45

De flest förekommande diskrimineringsgrunderna bland Humanitas ärenden under 2021 var **funktionsnedsättning och etnicitet**, fem utav dessa ärenden med barn under 18 år.

Under föregående år 2020 fick Humanitas in ett ovanligt stort antal ärenden som gällde bristande tillgänglighet inom skolväsendet. Detta bestod i 2021 men det har även blivit vanligt med ärenden som rör bristande tillgänglighet i det vuxna arbetslivet. Gällande diskrimineringsgrunden etnicitet fick Humanitas in ärenden med ett brett spektrum gällande såväl samhällsområde som formen av diskrimineringen. Det Humanitas kan se är att diskrimineringen uttryckts genom exempelvis trakasserier och repressalier.

Humanitas har både Södermanland och Västmanland som upptagningsområde. Under såväl 2020 som 2021 mottogs anmälningar från 11 av länens totalt 19 kommuner. 2020 och 2021 har, som tabellen nedan visar, medfört en större spridning avseende anmälningar från större och mindre kommuner i jämförelse med ärendena som inkom 2019.

TABELL 3: ANMÄLNINGAR PER ORT 2019, 2020 OCH 2021

Ort	Anmälningar 2019*	Anmälningar 2020**	Anmälningar 2021***
Eskilstuna	26	5	13
Västerås	12	4	2
Strängnäs	2	3	-
Oxelösund	2	2	1
Katrineholm	2	1	1
Malmköping	1	-	-
Köping	1	2	1
Flen	-	3	1
Kungsör	-	2	2
Trosa	-	4	2
Surahammar	-	1	-
Hallstahammar	-	1	-
Norberg	-	-	1
Nyköping	-	-	4
Sala	-	-	1
Gnesta	-	-	-
Skinnskatteberg	-	-	-
Vingåker	-	-	-
Fagersta	-	-	-
Övrigt (okänt/utanför verksamhetsområdet)* 9		15	11
Totalt	55	45	45

Lagens definition av diskriminering och den egna upplevelsen av diskriminering kan i vissa fall skilja sig. Det kan exempelvis röra sig om att ett straffrättsligt brott så som hets mot folkgrupp har begåtts men att det faller utanför diskrimineringslagen. Bland inkomna ärenden 2021 ökade antalet som föll utanför diskrimineringslagens bestämmelser men där anmälarens upplevelse var att ha blivit kränkt, diskriminerad och/eller orättvist behandlad. Exempel på sådana ärenden har varit upplevd diskriminering inom pressfriheten, familjerätten, asylrätten samt inom rättsväsendet som inte omfattas av diskrimineringslagen.